

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ РОЗРАХУНКУ НОРМАТИВІВ ПЛАТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ МИСЛИВСЬКИХ УГІДЬ

«Ведення мисливського господарства здійснюється користувачем мисливських угідь відповідно до погоджених територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства, проектів організації і розвитку мисливського господарства та укладених з ними договорів про умови ведення мисливського господарства» [1, 2].

«Мисливські угіддя надаються у користування на строк не менше ніж 15 років. Площа мисливських угідь, що надаються користувачеві, повинна становити не менше 3 тис. га, але не більше ніж 35 % від загальної площі мисливських угідь» [1, 2].

«Користування мисливськими угіддями є платним»[1, 2].

Це є логічним, оскільки за користування не своїм майном потрібно платити. В Україні з багатьох причин не існує єдиного підходу до визначення нормативів плати за спеціальне використання мисливських угідь, що знаходяться на території державних підприємств лісового господарства.

Ми також досліджували це питання і запропонували методику розрахунку [3] нормативів плати за спеціальне використання ресурсів лісових мисливських угідь, що пройшла апробацію і могла стати основою для розрахунку таких платежів не лише в лісових угіддях, але й інших.

Запропонована методика [3], в силу певних об'єктивних та суб'єктивних причин, не знайшла свого застосування через можливу складність та тривалість розрахунків. Тому пропонуємо іншу також власну методику, яка є простіша для розрахунків, потребує зовсім небагато затрат часу і є універсальною для різних типів мисливських угідь:

$$P = \frac{\sum_{i=1}^n L_i \times V_i}{\sum_{i=1}^n O_i \times V_i}, (1)$$

де: P – норматив плати за спеціальне використання мисливських угідь, грн/га; L_i – ліміт добування i -го виду ресурсів мисливських тварин на площі угідь, що надана у користування, особин; V_i – вартість ліцензії (відстрільної карточки) на право на полювання i -го виду ресурсів мисливських тварин на площі угідь, що надана у користування, особин; O_i – отримано ліцензій на добування i -го виду ресурсів мисливських тварин на площі угідь, що надана у користування, шт.

Економічна суть підходу запропонованої методики полягає у максимізації економічного ефекту за використання ресурсів мисливських угідь через доведення чисельності мисливських тварин до оптимального, покращення їх якісного складу та трофейних характеристик, добре організованого процесу полювання, навчання та етичної поведінки мисливців. Отже, це стимулюватиме власників, користувачів мисливських угідь до покращення їх стану, а каталізатором такого користування мають стати багаті на дичину мисливські угіддя, задоволені інтереси мисливців, висока прибутковість мисливських господарств.

За результатами проведеного дослідження встановлено:

- система управління мисливським господарством України потребує змін;
- зміни повинні бути позитивними у напрямку гнучкої системи державного фінансування мисливської галузі, організації проведення необхідних біотехнічних заходів, створення сучасних умов функціонування лісової охорони та егерської служби, доведення ресурсів мисливських тварин до оптимальної чисельності, залучення громадськості до контрольних та моніторингових дій у процесі ведення мисливського господарства тощо;

- окрім державної підтримки, надавати можливість мисливським господарствам самостійно розпоряджатися коштами, отриманими від реалізації ліцензій (відстрільних карточок), плати за користування мисливськими угіддями. З отриманих коштів сплачувати податки до місцевих бюджетів.

Наприклад, від реалізації ліцензій (відстрільних карточок) сплачувати податок як із прибутку, а з отриманої плати за користування мисливських угідь іншими суб'єктами – як податок з доданої вартості;

– введення плати за користування мисливськими угіддями є давно на часі та логічно обґрунтована в багатьох наукових дослідженнях і знайшла свою підтримку в опитуванні керівників мисливських господарств;

– запропонована нами удосконалена методика визначення плати за спеціальне використання ресурсів мисливських угідь є простіша від раніше розробленої та потребує небагато затрат часу для розрахунків;

– еколого-економічна суть нормативів плати за спеціальне використання ресурсів мисливських угідь є стимулююча до раціонального їх використання та фінансова до отримання відповідних коштів. Власник угідь отримує кошти, а користувач оберігає та ефективно використовує їх з максимально еколого-економічною вигодою;

– при наданні у користування мисливських угідь більш прискіпливо аналізувати майбутніх користувачів на предмет їх місії господарювання, досвіду, стажу, інноваційних рішень, господарської та фінансової бази тощо;

– систематично здійснювати виховну та просвітницьку роботу серед населення, особливо з молоддю (перегляд фільмів, лекції, екскурсії, конкурси, зустрічі з екологами тощо) щодо усвідомлення того, що природа, яка нас оточує, є нашим джерелом життя, за яким потрібно доглядати, свідомо використовувати та примножувати для багатьох прийдешніх поколінь.

Список використаних джерел

1. Закон України (2000). Про мисливське господарство та полювання. Відомості Верховної Ради України, 18, 132. [In Ukrainian].

2. Закон України (2010). Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань мисливського господарства, полювання та рибальства, охорони, використання і відтворення тваринного світу. Відомості Верховної Ради України, 10, 108. [In Ukrainian].

3. Муравйов, Ю. В. (2001). Нормативи плати за спеціальне використання лісових мисливських угідь та фауни як інструмент реалізації екологічної політики. Candidate dissertation for economic sciences (08.08.01). Lviv, 200 p. [In Ukrainian].